

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Administracji Publicznej

KAP.410.003.20.2016
P/16/004

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 53 08, F +48 22 444 52 52
kap@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/16/004 – Klauzule społeczne w zamówieniach publicznych udzielanych przez administrację publiczną
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Administracji Publicznej
Kontroler	Ewa Przychodaj, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KAP/39/2016 z dnia 8 lipca 2016 r. (dowód: akta kontroli str. 1)
Jednostka kontrolowana	Jan Bloch Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe VIVA-AQUA, ul. Leśniewska 3, 03-582 Warszawa. (dowód: akta kontroli str. 46)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jan Bloch (dowód: akta kontroli str. 46)
Zakres przedmiotowy	1. Realizacja przez PUH VIVA AQUA obowiązków w zakresie prawidłowego stosowania klauzuli społecznej. 2. Efekty stosowania klauzul społecznych w zamówieniach publicznych.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2013 r. do 30 kwietnia 2016 r.

Użyte w wystąpieniu pokontrolnym skróty oznaczają:

- NIK – Najwyższa Izba Kontroli
- MŚ lub Ministerstwo – Ministerstwo Środowiska
- Zamawiający – MŚ
- PUH VIVA AQUA - Jan Bloch Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe VIVA-AQUA
- Wykonawca – Jan Bloch Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe VIVA-AQUA
- Umowa – badana przez NIK umowa nr BDG-IV-156/2014 z 20 czerwca 2014 r.
- Pzp – ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo Zamówień Publicznych¹
- PUP – Powiatowy Urząd Pracy
- SIWZ – Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia

II. Ocena² kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie
oceny ogólnej

W ocenie NIK, PUH VIVA AQUA realizowała obowiązki w zakresie stosowania klauzuli społecznej w zamówieniach publicznych, aczkolwiek umowa o pracę z osobą bezrobotną została zawarta później o 7 dni, w stosunku do terminu określonego w Umowie. Rzetelnie wypełniano postanowienia badanej przez NIK umowy, w szczególności zatrudniono na umowę o pracę osobę bezrobotną, która wykonywała swoje obowiązki przez cały okres trwania umowy zawartej z MŚ.

¹ Dz. U. z 2015 r. poz. 2164, ze zm.; w brzmieniu obowiązującym do 27 lipca 2016 r.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna; pozytywna, mimo stwierdzonych nieprawidłowości; negatywna, jednakże w niniejszej kontroli, w ocenie ogólnej i ocenach częściowych zastosowano opisową formę oceny kontrolowanej działalności.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Realizacja przez PUH VIVA AQUA obowiązków w zakresie stosowania klauzuli społecznej

Opis stanu faktycznego

W dniu 20 czerwca 2014 r. *Ministerstwo Środowiska* zawarło z PUH VIVA AQUA Umowę na usługę sprzątnia, o wartości 598.168,00 zł brutto, która obowiązywała od dnia 1 lipca 2014 r. do 30 czerwca 2016 r. Umowa dotyczyła m.in. sprzątnia pomieszczeń biurowych w budynku *MŚ* oraz mieszkań służbowych, sprzątnia dziedzińca budynku, terenu wokół budynku, w tym odśnieżania. *Wykonawca* zobowiązał się m.in. do zapewnienia w godzinach pracy *Ministerstwa* trzech dyżurujących sprzątnających pracowników (serwis dzienny), jednego pracownika do realizacji prac na zewnątrz, wyznaczenia pracownika koordynującego i nadzorującego pracę ekip sprzątnających oraz zapewnienie pracowników do wykonania usługi sprzątnia pomieszczeń poza godzinami pracy urzędu (w *Umowie* nie zawarto liczby wymaganych osób). Zgodnie z §3 *Umowy* PUH VIVA AQUA zobowiązał się do zatrudnienia jednego bezrobotnego, na podstawie skierowania z powiatowego urzędu pracy, w terminie nie dłuższym niż 14 dni od daty podpisania *Umowy*, nieprzerwanie przez cały okres realizacji prac określonych w *Umowie*.

Umowa została zawarta w wyniku postępowania³ pn. „Usługa sprzątnia” przeprowadzonego przez *MŚ* w 2014 r. w trybie przetargu nieograniczonego.

Zgodnie ze *SIWZ*⁴ „Usługa sprzątnia” *MŚ* wymagało, na podstawie art. 29 ust. 4 *ustawy Pzp* aby wśród osób uczestniczących w wykonaniu zadania zatrudniona była jedna osoba bezrobotna⁵ na podstawie skierowania z *PUP*. W złożonej ofercie *Wykonawca* uwzględnił warunki i zobowiązał się do zatrudnienia osoby bezrobotnej na czas realizacji zamówienia.

(dowód: akta kontroli str. 3-14)

Jak wyjaśnił Pan Jan Bloch w realizacji zamówienia uczestniczyło średnio 10 osób przez cały okres realizacji zamówienia.

(dowód: akta kontroli str. 38, 40)

Zgodnie z § 3 ust. 1 *Umowy* PUH VIVA AQUA powinno zatrudnić osobę bezrobotną, skierowaną przez powiatowy urząd pracy, w ciągu 14 dni od daty jej zawarcia. PUH VIVA AQUA zatrudniło taką osobę 11 lipca 2014 r., tj. po 21 dniach od zawarcia *Umowy* (na umowę o pracę w wymiarze 1/2 etatu) do wykonywania prac związanych ze sprzątniem biur poza godzinami pracy urzędu. Pracownikowi przekazano szczegółowy wykaz czynności. Osoba ta wcześniej nie była zatrudniona u *Wykonawcy*.

Pracownik był zatrudniony w PUH VIVA AQUA do końca realizacji *Umowy*, tj. do 30 czerwca 2016 r.

(dowód: akta kontroli str. 15-24,28)

Pan Jan Bloch wyjaśnił, że czas na zatrudnienie pracownika był zbyt krótki, pozyskanie odpowiedniej osoby, szczególnie w Warszawie, trwa dłużej niż 14 dni. Podał też, że *PUP* wystawił skierowanie osobie, która została zatrudniona w dniu 10 lipca 2014 r., a zatrudniona została już 11 lipca 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 5-14)

³ Nr BDG-III-20/216/2014au.

⁴ pkt VI. Dodatkowe wymagania związane z realizacją zamówienia – klauzula społeczna.

⁵ W dokumencie nie określono na jaką część etatu ma być zawarta umowa z osobą bezrobotną.

W trakcie realizacji *Umowy*, PUH VIVA AQUA opłacało za pracownika składki ZUS w całym okresie zatrudnienia.

(dowód: akta kontroli str. 25-27)

W terminie zgodnym z § 3 ust. 3 *Umowy* PUH VIVA AQUA przedłożyło w MŚ kopie odpisu skierowania osoby bezrobotnej przez PUP do pracodawcy oraz umowy zawartej z osobą bezrobotną.

(dowód: akta kontroli str. 3-4)

PUH VIVA AQUA nie zlecił realizacji ww. zamówienia lub jego części podwykonawcy.

(dowód: akta kontroli str.39,41)

MŚ nie prowadziło kontroli realizacji zamówienia (w tym w zakresie stosowania klauzuli społecznej) u *Wykonawcy*.

(dowód: akta kontroli str. 43)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia, że PUH VIVA AQUA w zbadanym zakresie były prawidłowe.

2. Efekty stosowania klauzul społecznych w zamówieniach publicznych

Opis stanu
faktycznego

Osoba zatrudniona na czas realizacji zamówienia *Umowy* nie jest obecnie zatrudniona w PUH VIVA AQUA. Jak wyjaśnił Pan Jan Bloch umowa była zawarta na czas realizacji zamówienia i wygasła. Jak oświadczył Pan Jan Bloch z dniem zakończenia usługi sprzątnięcia w MŚ, PUH VIVA AQUA nie miało wolnego etatu i takiej potrzeby, aby przedłużyć umowę o pracę z tą osobą.

(dowód: akta kontroli str. 38-41, 44-45)

Pan Jan Bloch wskazał m.in., iż wymóg zatrudnienia osoby bezrobotnej przy realizacji *Umowy* miał wpływ na wzrost wartości zamówienia o około 1 tys. zł miesięcznie. Było to związane z tym, że umowa o pracę przewiduje ściśle określone miejsce i czas pracy, które uniemożliwiają powierzenie pracownikowi innych, dodatkowych prac. Podczas kalkulacji wartości oferty brano pod uwagę również koszty wynikające z konieczności zapewnienia nieprzerwanej ciągłości prac w przypadku nieprzewidzianych zastępstw pracownika zatrudnionego na podstawie umowy o pracę, zwolnień lekarskich i urlopów.

Jak wyjaśnił Pan Jan Bloch korzyści dla PUH VIVA AQUA związane z realizacją *Umową*, w której zastosowano klauzule społeczne był fakt, iż wartość zamówienia była wyższa, co było równoznaczne z koniecznością ustalenia wyższej marży.

(dowód: akta kontroli str. 38-41)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia, że działania PUH VIVA AQUA w zbadanym zakresie były prawidłowe.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

W ramach kontroli realizacji przez PUH VIVA AQUA obowiązków w zakresie prawidłowego stosowania klauzuli społecznej oraz efektów stosowania klauzul społecznych w zamówieniach publicznych, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁶ kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do do dyrektora Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli.

Warszawa, dnia września 2016 r.

Kontroler
Ewa Przychodaj
Główny specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Administracji Publicznej

Dyrektor
Bogdan Skwarka

.....
podpis

.....
podpis

⁶ Dz. U. z 2015 r., poz. 1096 oraz z 2016 r. poz. 677.